

פחד דוד

פרשת
האזינו

ג' תשרי
תשע"ח

888

שבת שובה

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 6:00 | 6:15 | 6:06 | 6:18

מוצאי שבת 7:11 | 7:12 | 7:13

רבינו תם 7:52 | 7:49 | 7:50 | 7:51

הילולא
דצדיקיא

- ג - רבי שמעון נתן נטע בידרמן האדמו"ר מלעלוב
- ד - רבי ישראל יעקב בורלא
- ה - רבי נפתלי כ"ץ מלובלין
- ו - רבי יעקב יוסף הרופא מח"ס 'שמן הטוב'
- ז - רבי יעקב ענתבי
- ח - רבי שלמה בכור חוצין
- ט - הגרי"ז סולוביצ'יק מבריסק
- י - רבי יהודה הלוי אשלג בעל 'הסולם'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

משכיל לדוד

תפקיד האדם בעולם

ייקחו קצת. אלא צריך לומר שהתורה נקנית בצער, וכדי לחזק את הקשר לתורה ולחלק הרוחני של האדם, צריך להילחם ולהחליש את החלק הגשמי, לכן תלמידי ר' שמעון הוצרכו ביחד להתגבר על עצמם ולהחליש את החלק הגשמי, כדי לחזק את הקשר לתורה, ומשום כך לא נטלו מהכסף כלום.

חז"ל אומרים (ברכות לג, ב) "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", ולכאורה זה דבר פלא, אם אכן הכל בידי שמים, כלומר כל הדברים הגדולים והקטנים שאדם צריך בין בגשמיות ובין ברוחניות, הכל בידי שמים, אם כן כיצד זה שהדבר הקרוב ביותר לשמים שזה יראת שמים, אינו בידי שמים.

ונראה לכאורה, יראת שמים היא הבחירה האישית של האדם, והקב"ה אינו רוצה להתערב בבחירה של האדם, ומכיוון שהאדם שייך בעצמו לשמים, שהרי נשמתו היא חלק א-לוה ממעל, לכן הקב"ה נותן לאדם את כל צרכיו, בין ברוחניות ובין בגשמיות, כדי שהאדם לא יוכל לטעון - בגלל שלא היתה לי יראת שמים, לא יכולתי לעבוד את ה' כראוי, כי היו חסרים לי צרכי. לכן הקב"ה נותן לאדם את הכל, והתביעה היחידה עליו היא רק יראת שמים, שעל זה צריך אדם לעבוד בעצמו, כמו שהקב"ה המליך את אדם הראשון על כל העולם ונתן לו הכל רק כדי לקיים מצוה אחת. לכן כל אדם מקבל הכל מהקב"ה, וחסר לו רק דבר אחד שהוא צריך לעבוד עליו בעצמו והוא יראת שמים, שהרי חלקו ממעל והשאר מן הארציות, ומה שהוא צריך זה לקשרם ולחברם יחדו ולעבוד גם את ה' יתברך.

וחז"ל אומרים (אבות ד, ב) "מצוה גוררת מצווה ועבירה גוררת עבירה". ביאור הדברים, אדם שמראה שדעתו ורצונו לקיים מצוות, ועושה השתדלות ומקיים מצוה אחת ועוד אחת, הקב"ה מסייע בעדו ומוזמן לידו הזדמנויות ומצבים לקיים עוד מצוות. מעשה שבא אלי אחד מראשי הכוללים בבקשה להכניס עוד שני אברכים לכולל, אמרתי לו שאין מקום, אמר לי שהם אברכים מיוחדים שראויים להיות גדולי תורה, אמרתי לו שיכניס אותם, ולא ידעתי מאין יהיה כסף להחזיק אותם, באותו יום התקשר אלי אדם ואמר שהוא מעוניין לתרום סכום כסף שהיה שווה בדיוק לסכום שהיה צריך להחזיק את שני האברכים. האדם צריך לעשות את הרצון ואת ההשתדלות, והקב"ה כבר יסייע בידיו ויצליח את דרכו.

וזהו שאמר משה "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" (דברים לב, א) כלומר משה מבקש מהנשמה שבתוך הגוף ומהגוף החומרי לשמוע לקול ה' ולקשרם יחדיו לעבודת ה', שהרי כמו שהשמים והארץ קיימים לעולם והם עדים כי פי המדבר לכם ומוכיח אתכם לפני מותי, כך הנשמה קיימת לעולם, ואף הגוף למרות שהוא מת ונקבר, תמיד נשאר משהו ממנו. הם יעידו ששמעו אותי עכשיו מעיד בכם ללכת אחרי ה', שאם לא כן, צרות רבות ירדפו אתכם ולא תיראו שום סימן ברכה כל ימי חייכם.

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" (דברים לב, א)

הקשו המפרשים, מה ענין השמים והארץ לתוכחה של בני ישראל.

ויש מבארים שהשמים והארץ הם משל לאדם; האדם מורכב משני חלקים - חלק עליון רוחני וחלק תחתון גשמי, כמו שמצינו אצל ירבעם בן נבט שהקב"ה תפס אותו ואמר לו "חזור בך, ואני אתה ובן ישי נטייל בגן עדן" (סנהדרין קב, א). וצריך להבין מה ענין התפיסה שתפס הקב"ה את ירבעם, מה שייך תפיסה אצל הקב"ה, וודאי שהכוונה היא בדרך משל לסבר את האוזן, כמו שמצינו הרבה פעמים במקרא, כגון "וחרה אפי" (שמות כב, כג) "היד החזקה" (דברים לד, יב) וכדו' שהם בדרך משל.

והכוונה היא, הקב"ה אמר לירבעם - בא נחזק את הקשר שלי לחלק העליון שלך, דהיינו לנשמה, ועל ידי זה יחשב כאילו אני תופס בך. וזו גם הכוונה בחזרה בתשובה, האדם עוזב את דרכו הישנה וחוזר להתחבר לחלק העליון שלו - הנשמה. הארץ מסמלת את החלק התחתון הגשמי של האדם, וכאשר משה בא להוכיח את בני ישראל, הוא מדבר גם אל הגוף וגם אל הנשמה, שישמעו מה שהוא רוצה להעיד בהם, ומדמה אותם לשמים ולאֶרץ.

מעתה מבואר מה היתה הסיבה לגלות שגזר הקב"ה על בני ישראל, אברהם שאל "במה אדע כי אירשנה" (בראשית טו, ח). ולכאורה מדוע יש בכך סיבה לעונש, הרי בסך הכל הוא שאל איך אדע, ומפני מה נענש. אלא שאברהם הרגיש את הקדושה הגדולה של ארץ ישראל ורצה לדעת איך בני ישראל יוכלו לחבר עצמם ולהתקשר לארץ ישראל, ועל זה ענה לו הקב"ה "ועבדום וענו אותם" כלומר, ארץ ישראל תהיה קנויה לבני ישראל על ידי ייסורי הגלות ולא סתם בקלות, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ה, א); ג' דברים נקנים בייסורים תורה, ארץ ישראל, ועולם הבא, והייסורים הללו ייצרו את הקשר לארץ ישראל על ידי שיחזקו את החלק השמימי שבהם ויחלישו את חלק הארציות, על ידי זה יזכו לארץ ישראל שעניי ה' עליה כל הימים.

מסופר במדרש (שמו"ר נב, ג) על אחד מתלמידי רבי שמעון בר יוחאי שיצא למדינת הים, עשה חיל בעסקיו והתעשר עושר גדול, כשחזר לארץ ישראל ראה רבי שמעון בר יוחאי שתלמידיו מתקנאים באותו תלמיד, אמר להם בואו כולכם איתי בערב לבקעה פלונית והביאו אתכם שקים רבים, הגיעו כולם בלילה לבקעה, אמר רבי שמעון "בקעה בקעה המלאי בדינרי זהב", נתמלאה הבקעה בדינרי זהב רבים. אמר להם רבי שמעון "קחו כמה שאתם רוצים, אבל זה יגרע מחלקכם בעולם הבא", אמרו לו "אפשר להשאיר הכל ולא ליטול כלום", אמר להם "אפשר", הניחו הכל והלכו.

ולכאורה מדוע לא לקחו משם מעט כסף לעצמם כדי שיוכלו ללמוד תורה בנחת, לגמול חסדים ולקנות צרכי שבת בריוות, הרי ודאי שכל כסף זהוב שבעולם הוא לא אפילו חלק קטן משכר מצווה אחת, אם כן מדוע שלא

דברי חכמים

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

כיצד נראה יום הכיפורים שלנו?

"שובה ישראל עד ה'א כי כשלת בעונך, קחו עמכם דברים ושובו אל ה', אמרו אליו, כל תשא עון וקח טוב, ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, א-ג)

נפתח במשלו של המגיד הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל:

כפרי אחד, היה לו בן בור ובער, שלא יצא מימיו מתחומי הכפר. כשהגיע הבן לפרקו, דיבר בו אביו נכבדות במשפחה כבודה מן העיר הגדולה. ביקשו בני המשפחה לתהות על קנקנו של החתן, והזמינוהו לביקור בעירם. אביו, שידע את נפש בנו, שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ, ובילה כל ימיו במחיצת פרות ותרגולים, החל ללמדו הליכות ונימוסים: ראה, בני. כאשר תפגוש בהם, ויקדמו את פניך בברכת שלום עליכם, תושיט את ירך ותענה: "עליכם שלום, מה שלומכם?"

כשישאלו אותך כיצד עברה הנסיעה, תאמר: "ברוך השם".

כשיראו לך את החדר שהקצו בעבורך, תאמר: "תודה רבה".

כשתלך לנוח, תאמר: "ערב טוב לכולכם".

כשתקום תאמר: "צפרא טבא, הערבה עליכם שנתכם?"

וכך הלאה, כל מה שאדם מן הישוב אומר ועונה - לימד האבא את בנו. וברצותו להיות בטוח שהבן לא יאכזב, ולא יכשל בלשונו, הורהו לחזור על תלמודו מאה פעמים ואחד, עד שיהיו הדברים משוונים בפיו...

החתן נסע אל העיר הגדולה והגיע לבית המשפחה, שהיה הומה מכרים וקרובים אשר באו לחזות באורח. הכל הסבו ליד שלחנות ערוכים בכל טוב, והחתן הופיע. הוא ניגש אל המחותן, בעל הבית, הושיט ידו ואמר ברהיטות בוטחת: "עליכם שלום, מה שלומכם, ברוך השם, תודה רבה, ערב טוב לכולכם,

צפרא טבא, הערבה עליכם שנתכם"!!

פני המחותן החווירו, ואילו הנער כבר הושיט ידו לזה שמימינו, וחזר על הפזמון,

ולזה שלידו וחזר עליו שוב, בשמחה ובעליזות. והנאספים נחלקו לשנים: לצוחקים ולבוכים...

והנמשל: עבודת התשובה לא קלה היא. יש לערוך חשבון נפש, יש לאתר את נקודות המכשול ולראות כיצד מתגברים עליהן, כיצד משפרים דרך ומתעלים. זו עבודה קשה, איטית וממושכת, שתחילתה בחודש אלול, המשכה בימי הסליחות, בעשרת ימי תשובה, ועד ליום הכיפורים בו מסכמים את עבודת ארבעים הימים בוידויים ובתפילות. אבל אלו הנותרים אדישים ושוי נפש בחודש אלול, בימי הסליחות ובעשרת ימי תשובה, ובאים ביום הכיפורים לערוך 'מרוץ תפילות ווידויים', חמש תפילות ועשרה וידויים, כמוהם כאותו נער נבער שפתח ואמר בנשימה אחת: עליכם שלום, ערב טוב, בוקר טוב, היו שלום...

זהו שאמר הכתוב: "שובה ישראל - עד ה' אלוקיך" - יש לשוב בתשובה עוד לפני שאתה מתייצב ביום הכיפורים לפני ה' אלוקיך. קודם כל עליך לערוך חשבון נפש ולדעת "כי כשלת בעוונך" לאחר מכן "קחו עמכם דברים", תוכל לבוא ולבקש סליחה ומחילה

בתפילות היום הקדוש
ובוידויי, ו"אמרו
אליו כל תשא
עוון". אם כה תעשו
- "וקח טוב"...

ישראל שנקראים 'ראשית'

באחד מביקורי בארץ ישראל השתתפתי בהכנסת ספר תורה שהתקיימה באחד המלונות הגדולים בארץ. באותו מעמד נכחו גם אנשי ממשלה חשובים, כגון נשיא המדינה דאז מר משה קצב, ראש הממשלה מר אריאל שרון ועוד חברי כנסת.

כשנכנסו לבית המלון היה עלינו לעבור ביקורת בטחון. כל אחד מהמוזמנים שנכנס עבר על ידי אנשי הביטחון בדיקה קפדנית בחפציו ובגופו בחיפוש אחר כלי נשק וכלי חבלה.

כשהגיע תורי להיכנס, היו כמה ממלווי שטענו שאין זה מכבוד התורה שאבדק בדקדקנות כמו כולם, אך אני אמרתי להם שזוהי בדיקה חשובה לצורכי בטחון, וכבר אמרו חז"ל "אל תפרוש מן הציבור" (אבות ב, ה), ועל כן אני מוחל על כבודי.

לאחר שעברנו את הבדיקה כנדרש, נכנסנו לאולם בית המלון והמתנו בסבלנות לאנשי הממשלה שיגיעו. כאשר הגיעו אישי הממשלה שמתי לב לכך שהם לא עברו את בדיקת אנשי הביטחון ככל שאר הנאספים באולם, אלא מיד נכנסו לאולם בית המלון. והסיבה לכך היא שכל עניין הביטחון היה בשבילם, ונעשה לצורך שהותם במקום.

באותם רגעים חשבתי לעצמי שכל זה הוא משל לעם ישראל והעמים. כשם שהבדיקה הביטחונית נעשתה לכלל המשתתפים בגלל אנשי הממשלה הנכבדים, כך כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל התורה ובשביל עם ישראל.

אולם שאלה גדולה עלתה בלבי:

אם כל העולם נברא בשביל ישראל - איך קרה שבכל העולם ישנה ביקורת חריפה על עם ישראל?

מדוע אנו נדרשים להצטדק ולהתגונן על מעשינו, כיצד הפכנו להיות אלו שצריכים להגן על עצמם? הרי אנחנו העם הנבחר שכל העולם נוצר בשבילנו כמו שהנשיא וראש הממשלה הם המכובדים שכל עניין הביטחון נועד לצורכם?!

והשבתי לעצמי שכאשר ישראל שומרים תורה ומצוות, הם ראויים שייכתב עליהם "בראשית ברא" - שהעולם נברא בשביל התורה ובשביל ישראל שנקראים ראשית. אך בזמן שישראל חוטאים ח"ו, אומות העולם מתגברים עליהם, ולא מכירים כלל במעמדם החשוב כבניו של מלך המלכים, ואז אנו הופכים להיות בצד המתנצל והמתגונן שצריך לתת תשובות על כל מעשה ומעשה. על כן חובה עלינו להגביר בתוכנו את לימוד התורה וקיום המצוות כי רק הם יקנו לנו את הייחודיות והמכובדות שלנו בעיני העמים.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"שובה ישראל". (הושע יד, מיכה ז)

הקשר לשבת: הפטרה זו מפטירין בשבת 'שובה' - השבת שבין ראש השנה ליום כפור, כיון שמדובר בה על ענין התשובה, וימים אלו הם ימי תשובה וכפרה לעם ישראל.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מי הוא הנקרא בשם 'רכיל'?

זה שטוען דברים מזה לזה והולך ואומר; כך אמר פלוני עליך, כך עשה לך פלוני, כך וכך שמעתי עליו שעשה לך, או שרוצה לעשות לך. על אף שאין בזה גנות על מי שמספר, אף לפי דברי הרוכל, ואילו היו שואלין אותו, לא היה מכחיש, זה הנקרא רכיל.

מן האוצר
ממשנתו של מו"ד הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

רק על ידי לימוד התורה זוכה האדם לשמירה ולהגנה

מנהג בישראל לומר בימי הרחמים והסליחות את פרק כ"ז בתהלים - "לדוד ה' אורי וישעי" שכתבו דוד המלך ע"ה נעים זמירות ישראל.

וכה אמר דוד המלך ע"ה; "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו".

דוד לא ביקש לעצמו כבוד, לא יקר, ולא גדולה, אלא אחת היתה משאלתו - לשבת בבית ה' כל ימי חייו ולחוש התרגשות והתלהבות בלימוד התורה ובקיום המצוות, כביכול זהו ביקורו הראשון בבית ה'. לא לחינם נבחר פרק זה להיאמר בימי הרחמים, אלא על מנת שנתעורר וניתן דעתנו שתכלית האדם בעולמו הוא לעבוד את בוראו בשלימות על ידי שישב בבית ה' ויהגה בתורה יומם ולילה. רק באמצעות לימוד התורה זוכה אדם לשמירה ולהגנה על איברי גופו לכל יתפתו אחר העבירה. וככל שהאדם מקפיד לשמור על עצמו יותר ויותר, כך זוכה להינצל מן העבירה, עד אשר יבוא ליום הדין כשהוא זך ונקי.

דוד המלך היה אדמוני (עי' שמואל א' טז, יב) ומצד טבע בריאתו נמשך אחר התאוה. ומכיוון שדוד היה מודע וער לטבע שטבע בו הבורא, הוא נלחם בכל כוחו בתאוה, וזאת על ידי דבקות בתורה הקדושה השומרת ומגינה על האדם מפני העבירה.

לאחר שהקדים דוד המלך את השעה ונשא את בת שבע בטרם עת, הוא לא נתן מנוח לעצמו ואמר (תהלים נא, ה) "וחטאתי נגדי תמיד". ואף שאמרו חז"ל (שבת נו, א) 'כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה', למרות זאת דוד הרגיש בעצמו שהוא נושא עמו חטא ועוון, ועל כן בכה כל ימיו והצטער על מעשה זה.

וכבר לימדו אותנו חז"ל (סוכה נב, א) שככל שאדם גדול מחברו - יצרו גדול הימנו, ועל כן הצדיקים עסוקים כל ימיהם בתורה ובתשובה על מנת לבטל מעליהם את השפעתו הרעה של היצר הרע.

טוב לקרוא את פרק כ"ז בתהלים מתוך כוונה גדולה ולא רק כביטוי שפתיים בעלמא. ולוואי והיה בכוח אמירת פרק זה להשפיע עלינו מכוח תורתו ותשובתו של דוד המלך שיחלל כל ימיו לשבת בבית ה' ולחזות בנועם קודשו יתברך, לא רק בימי הדין אלא כל ימי חייו על פני האדמה.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו

בחודש חשוון תשס"ט שהיה יבש מגשמים, ביקש המרא דאתרא הרב יצחק זילברשטיין שליט"א לרתום את ילדי רמת אלחנן לתפילה על הגשמים הנצרכים כל כך בתקופה זו לכל העם היושב בציון שממתין ומייחל לגשמים שירדו. הרב זילברשטיין ביקש מכל הילדים, להתכנס יחד ליד ארון הקודש בשעת אמירת שני הקדישים האחרונים של תפילת ערבית של ליל שבת קודש, ולענות אמן יהא שמייה רבא בצוותא בכוונה גדולה ובקול רם.

יזומה זו, סיפר הרב "באה לידי מעשה לאחר ששמענו שהדבר נעשה גם בכמה בתי מדרשות הגדולים של ירושלים. תלמיד חכם אחד סיפר שלאחר ששמע ממרן הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א על חשיבות עניית אמן יהא שמייה רבא בכוונה, כינס בערבית של ליל שבת את כל ילדי בית הכנסת בו הוא מתפלל בירושלים, וביקש מהם שלאחר תפילת שמונה עשרה יתקבצו כולם ליד ארון הקודש, וכשיגידו קדיש שלאחר התפילה יענו כולם אמן יהא שמייה רבא בכוונה גדולה ובקול רם, ובכך גם יעוררו את שאר המתפללים בבית הכנסת לענות אמן יהא שמייה רבא בכוונה".

אי אפשר לתאר את המעמד הגדול של אמירת יהא שמייה רבא בקול רם על ידי הילדים ליד ארון הקודש, קולם של תשב"ר נשמע למרחוק והיה בכך משום קידוש השם עצום, והרי אמרו חז"ל כל העונה אמן יהא שמייה רבא בכל כוחו קורעין לו אפילו גזר דין של שבעים שנה, וכל שכן על ידי תינוקות של בית רבן ליד ארון הקודש ביחד עם המתפללים, שהילדים גרמו למתפללים המבוגרים לענות יחד איתם אמן יהא שמייה רבא בקול רם ובכוונה. (ברכי נפשי, בחוקותי).

ועוד בענין זה:

אברך מאמריקה פנה לרב אברהם קסלר ממקורבי הגראי"ל שטיינמן שליט"א ונפשו בבקשתו; אנא כנס אל ראש הישיבה ותבקש עלי רחמים, תספר לו כמה אני שקוע בצרות נוראות, אני נשוי שנים רבות בלי ילדים, שקוע בחובות ענק שאין לי איך לשלם, ובנוסף לכל, גילו אצלי את המחלה הנוראה, ואלו הן רק הצרות הבולטות, ויש עוד צרות ויסורים רבים שהם מנת חלקי, אנא שאל בשמי מה עלי לעשות, התחנן האברך.

הרב קסלר שמתפלל עם הגראי"ל במנין ותיקין, ניגש אליו לאחר התפילה וסיפר לו את הדברים כהווייתם.

אמר לו מרן ראש הישיבה; הקב"ה מחבב מאוד את הניגון שמנגנים ישראל באמן יהא שמייה רבא מברך, וכשמתעורר חלילה עליהם קטגוריה, בכל זאת כשמנגנים לפניו את הניגון של הקדיש ואומרים אמן יהא שמייה רבא בקול ובנעימה, מתענג השם יתברך על כך, ומעביר על כל חטאתם. לך אמור לאותו אברך, אמר הגראי"ל לרב קסלר, יש בכח אמירת אמן יהא שמייה רבא כדי לכפר על הרבה קיטרוגים.

סיפר הרב קסלר, התקשרתי מיד אל האברך הנזכר והעברתי את דברי מרן כלשונם, הלה התפעל מאוד והתחיל להקפיד מאוד באמירת אמן יהא שמייה רבא בכוונה, והיה מהלך ממנין למנין על מנת לענות אמן יהא שמייה רבא בכוונה, וכך עשה במשך תקופה, והנה פלאי פלאים, אירעו לו; לפתע פתאום באו כל הבעיות על פתרונו, המחלה הקשה נעלמה כלא היתה, החובות הסתדרו בצורה פלאית כאשר אחד מחברי קהילתו ניגש אליו מיוזמתו והציע לו הלוואה גדולה מאוד לתקופה בלתי מוגבלת, ובנוסף לכל הישועות שזה מהשם יתברך בזכות ששמע לעצת מרן הגראי"ל שטיינמן שליט"א נפקד בזרע של קיימא. מני אז חלפו שנים ואותו אברך ממשיך לרוץ ממנין למנין על מנת להוסיף באמירת אמן יהא שמייה רבא בכוונה ובקול רם.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

הא למדת שאין הקב"ה נותן בנים בני בעלי תורה אלא לעניים, שנאמר (משלי כ"ב) "אל תגזל דל כי דל הוא ואל תדכא עני בשער כי ה' יריב ריבם וקבע את קובעיהם נפש.

פעם אחת הייתי עובר ממקום למקום ומצאני אדם אחד ואמר לי רבי מפני מה בעלי בתים של ישראל נעצרים על בנים מהיות להם בנים, אמרתי לו בני מפני שהקב"ה אוהב אותם אהבה גמורה ושמח בהן לפיכך מצרפם כדי שירבו רחמים על בנים ואמר לי רבי לא כן הוא אלא מפני שיש להם טינא בלבבם ונושאים הרבה נשים שלא לשם פריה ורביה ואמרתי לו בני הרבה בעלי בתים יש לנו וחמודים הם ואין להם אלא אשה אחת ואעפ"כ הן נעצרים על בנים מהיות להם בנים ותדע לך שכן הוא צא ולמד מאברהם אבינו ושרה אמנו שהיו עקרים פ"ה שנה והרבו רחמים עד שבא יצחק להם ושמחו בו וכן צא ולמד מן יצחק ורבקה שהיו עקרים עשרים שנה והרבו רחמים עד שבאו שניהם יעקב ועשו להם ושמחו במ וכן צא ולמד מרחל שהיתה עקרה י"ד שנה מב' ילדים והרבתה רחמים עד שבאו שניהם לה ושמחה בהן וכן צא ולמד מחנה שהיתה עקרה והרבתה רחמים עד שבא שמואל לה ושמחה בו אלא ע"כ צריך אתה לתפוס בידך מדה הראשונה שאמרתי לך מתחלה מפני שהקב"ה אוהב אותם אהבה גמורה ושמח בהן לפיכך מצרפם כדי שירבו ברחמים לפניו.

לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו". עמד דוד בתפלה לפני הקב"ה ואמר לפניו; רבונו של עולם אלמלא לא כתבת לנו בתורתך (שמות ל"ד) "על שלשים ועל רבעים", אין אדם חי על פני האדמה ונחרב העולם כולו, אבל מה עשית לנו בחכמתך ובתבונתך כתבת לנו בתורה על שלשים ועל רבעים ולא עד סוף כל הדורות, בודאי ה' ארך אפים ורב חסד מפני מה מפני שאתה רחום וחנון. לכן אתה ארך אפים וחסיד וצדיק ודן אתה לבני אדם לכל איש כדרכו ומשלם אתה לכל אחד ואחד כמעשיו, ומקיים אתה עליהן במדה שאדם מודד בה מודדין לו מפני שאתה חפץ בטובה ואין אתה חפץ ברעה, וחפץ אתה בטובה לעשותה בשמחה ואין אתה שוקד ברעה לעשותה באנחה, שנאמר (תהלים ה) "כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע". ואומר (שם ק"ל) "ממעמקים קראתך ה'" וגו'.

ועוד אמר דוד לפני הקב"ה; רבונו של עולם, עני במה יקרא שמו לפניך? בשלמא העשיר יקרא שמו לפניך על שם עשרו, על שם כסף וזהב אבנים טובות ומרגליות ועל שם כלי חמדה שבעולם, אבל העני במה יקרא שמו לפניך? אלא יקרא שמו על שם בנו.

הא כיצד? אם עומד בנו בבית הכנסת ובבית המדרש וקורא בתורה, ואומרים הבריות בן מי זה? אומר בן איש פלוני עני הוא, ונמצאו הרבים מברכים שמו הגדול על ידו. וכן אם עומד בנו ושואל הלכות בבית המדרש.

פעם אחת היו רבותינו ושאר חכמים יושבין בבית המדרש והיו חולקים זה עם זה, ואמרו מהיכן אליהו בא? זה אומר מזרעה של רחל וזה אומר מזרעה של לאה. עד שהן חולקין זה עם זה, באתי אליהן ועמדתי לפניהן ואמרתי להן; רבותי, אין אני בא אלא מזרעה של רחל. ואמרו לי תן סימן לדברך, אמרתי להן ולא כתיב ביוחסין של שבט בנימין (ד"ה א, ח) "ויערשיה ואליה וזכרי בני ירוחם". ואמרו לי ולא כהן אתה, ולא כך אמרת לאשה האלמנה (מ"א י"ז) "אך עשי לי משם עוגה קטנה בראשונה והוצאת לי ולך ולבנך תעשי באחרונה", אמרתי להן אותו תינוק בן יוסף היה, ורמו רמזתי לעולם שאני יורד תחלה לבבל ואח"כ יבא בן דוד.

מאי לראש אשמורת, אפילו עני שבישראל שיש בו תורה ומעשים טובים, נוח לו להקב"ה יותר מאחאב מלך ישראל, שנאמר (קהלת ד) "טוב ילד מסכן וחכם" וגו', ואומר (תהלים ק"ב) "תפלה

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

יהודי עשיר, חלם בשנתו שהצדיק רבי חיים פינטו זיע"א מתגלה אליו, ואומר לו: אתה ישן שנת ישרים בזמן שלבני יוסף אין במה לעשות את החג. קום מיד ועלה אל עליית הגג, שם תמצא רשימה בכתב ידו של בני, בה הוא כתב את כל מה שחסר לו לצרכי החג.

אותו יהודי התעורר, עלה אל הגג, ושם אכן גילה כי חלום אמת חלם. בגג היתה מצויה רשימה מפורטת בכתב ידו של הצדיק רבי יוסף זיע"א ובה רשום כל מה שחסר לו לקראת החג. מיד הלך אותו יהודי עשיר וקנה את כל מחסורו של רבי יוסף זיע"א.

באותה שעה, נגלה רבי חיים פינטו זיע"א בחלום אל בנו רבי יוסף זיע"א ובישר לו, כי בעזרת ה' בעוד כמה שעות יגיע פלוני אלמוני עם עגלות, ובהן כל מה שביקש במכתב.

אשריכם הצדיקים שמתקיים בכם הכתוב "רצון יראיו יעשה".

הרישיון לבית המלון

ליד העיר מוגאדור עמד בית מלון, שהיה בבעלותו של ערבי מאלג'יריה. מעסק זה היה שואב אותו אלג'ירי את פרנסתו בשפע. לימים כאשר מערכת היחסים בין מרוקו ואלג'יריה התקררה ונעשתה חשדנית, הועלו חשדות מסוימים כלפי בעל בית המלון, עד שהשלטונות הורו לו לסגור את שער המלון.

אותו ערבי שהכיר בערכו וקדושתו של הצדיק, הגיע ביום ההילולא של רבי חיים זיע"א עם אשתו אל קברו של הצדיק, ושם התפלל ליד הקבר, וביקש שיוחזר לו הרישיון להפעיל את בית המלון. הוא לא הסתפק בתפילתו העצמית אלא גם ביקש מהיהודים שליד הציפון הקדוש, שיתפללו עבורו, וכמו שה' עושה נס ליהודים, כך יעשה נס גם עם הערבים.

והנה כבר למחרת היום, הגיע אליו מכתב מאת השלטונות, בו מודיעים לו כי הוא היחיד, שלו ניתן רישיון להפעיל בית מלון במקום זה, ומלונו יישאר תמיד פתוח. למכתב היה מצורף העתק רישיון להפעלת בית מלון.

כמוכן שהשמחה הגדולה ששרתה בביתו של בעל המלון פרצה את כל הגבולות ובאותו יום נתקדש שמו של השם יתברך גם בקרב כל העמים שבכל הסביבה.